

LATVIJAS LIELO PILSĒTU ASOCIĀCIJA

Mazā Jauniela 5, Rīga, LV-1050, Latvija · Tālr. 67223515 · Fakss 67223516 · E-pasts llpa@llpa.lv · www.llpa.lv
Reģ. Nr. 40008062649 · Swedbank · Konta Nr. LV21HABA0551001375681 · Bankas kods HABALV22

Rīgā

Datums skatāms dokumenta
paraksta laika zīmogā

Nr. 5-1/174

**Latvijas Valsts prezidentam
A.god. E. Levīta kungam**

**Latvijas Republikas
Saeimas deputātiem**

Par priekšlikumiem Deklarācijai par Ministru kabineta iecerēto darbību un Valdības rīcības plānam

Biedrība “Latvijas Lielo pilsētu asociācija” sniedz savus ierosinājumus jaunās valdības Deklarācijā par Ministru kabineta iecerēto darbību un Valdības rīcības plānā iekļaujamajiem jautājumiem:

Pašvaldību finanšu resursi

1. Ievērot katras pašvaldības ekonomisko pamatu un veicināt pašvaldību finanšu patstāvību. Uzlabot pašvaldības pakalpojumu veiktspēju un to pieejamību ikvienam iedzīvotājam, tostarp arī valsts reģionos, perifērijā. Iedzīvināt jauno Pašvaldību likumu.
2. Palielināt iedzīvotāju ienākuma nodokļa pārdali starp valsts un pašvaldību budžetiem – palielināt par 7% pašvaldības budžeta daļu no 75% uz 82%.
3. Saglabāt iepriekšējo proporciju azartspēļu nodokļa pārdalē starp valsts un pašvaldību budžetiem, t.i. no 5% uz 25% par katru uzstādīto pašvaldības administratīvajā teritorijā esošo spēļu automātu.
4. Valstī īstenojot izmaiņas darbaspēka nodokļos, iedzīvotāju ienākuma nodokļa ieņēmumiem jāpalielinās proporcionāli kopējam ekonomikas pieaugumam valstī.
5. Atļaut pašvaldībām Eiropas Savienības (turpmāk – ES) projektu īstenošanai ņemt ilgtermiņa aizņēmumus visa realizējamā projekta vērtībā, nevis attiecināmo izmaksu apmērā.
6. Atcelt pašvaldībām noteiktos ierobežojumus par ilgtermiņa aizņēmumu izsniegšanu. Nodrošināt iespēju pašvaldībām piesaistīt aizņēmuma līdzekļus no starptautiskām finanšu institūcijām to attīstības plānošanas dokumentos noteikto infrastruktūras investīciju projektu īstenošanai.

ŠIS DOKUMENTS IR ELEKTRONISKI PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO
PARAKSTU UN SATUR LAIKA ZĪMOGU

7. Izveidot un ieviest darbotiespējīgu normatīvo un informatīvo bāzi valdības izstrādāto pašvaldību budžeta ieņēmumu vidējā termiņa prognožu izmantošanai pašvaldību trīs gadu budžeta plānošanā un īstenošanā.
8. Nodrošināt pašvaldības ar valdības izstrādātajām pašvaldību budžeta ieņēmumu prognozēm vismaz trīs gadu periodam, dodot pašvaldībām iespēju īstenot vidēja termiņa budžeta politiku.

Ilgtermiņgāka un mērķtiecīgāka reģionālā attīstība

9. Lai mazinātu sociāli ekonomiskās attīstības līmeņa atšķirības, sekmēt policentrisku un līdzsvarotu valsts attīstību.
10. Pārskatīt administratīvi teritoriālo reformu, veikt SVID analīzi, noteikt izmērāmu administratīvi teritoriālo reformas mērķi, noteikt sasniedzamos rezultātus un izanalizēt sociālekonomiskos efektus dažādu iespējamo rīcību rezultātā.

Pašvaldību attīstības jautājumi un investīciju piesaiste. Uzņēmējdarbība.

11. Padarīt efektīvu un stiprināt ilgtermiņgāgu investīciju piesaisti reģionos, kā pamatu investīciju piesaistei izmantot iekšzemes kopprodukta apjomu uz vienu iedzīvotāju nacionālas nozīmes attīstības centros un savstarpēji integrētus risinājumus – ieguldījumiem uzņēmējdarbības infrastruktūrā veidojot nacionālas nozīmes industriālu teritoriju tiesisko bāzi, veidojot prioritizētus investīciju atbalsta instrumentus un mērķētus darbaspēka piesaistes pasākumus, nodrošināt papildu finansējuma pieejamību industriālo parku attīstībai reģionos ārpus Rīgas (turpinot esošās valdības deklarācijas 41.p., 42.p.).
12. Nodrošināt biznesa inkubatoru nepārtrauktu darbību nacionālās un reģionālās nozīmes attīstības centros, lai sekmētu jaunu uzņēmumu izveidi un tālākattīstību, kā arī jaunu darbvieta radīšanu.
13. Veidot tirgus apstākļiem atbilstošu kredītpolitiku, rodot risinājumus komersantu un iedzīvotāju reģionālajām vajadzībām, uzmanību pievēršot mājokļu iegādes jomai (papildinot vai turpinot esošās valdības deklarācijas 49-51.p, kā arī 96.p.).
14. Izvērtēt un veidot mērķorientētākus un integrētus risinājumus viedas pašvaldības attīstībai, ņemot vērā administratīvās teritorijas lielumu, tādējādi īpaši izdalot valstspilsētu attīstības vajadzības.
15. Izveidot nacionālu cilvēkkapitāla stratēģiju, piesaistīt to valsts ekonomikas attīstībai, nosakot cilvēkkapitālu kā būtisku valsts ekonomikas attīstībai.
16. Centralizēt atbildību par cilvēkkapitāla stratēģiju, piesaistot to ekonomikas attīstībai, t.sk. pārkvalifikāciju, viedo migrāciju.
17. Veicināt Latvijas pievilcību augsti kvalificētam darba spēkam no Eiropas un Eiropai draudzīgajām valstīm, t.sk. diasporas atgriešanos.
18. Noteikt mūžizglītību kā prioritāro rīku cilvēkkapitāla transformācijai, darot to ciešā sadarbībā ar uzņēmējiem un tirgus prasībām, noteikt skaidrus mērķus kas ir piesaistīti individuālā ienākumu pieaugumam, t.sk. piesaistīt ārvalstu apmācību speciālistus un digitālus rīkus. (e.g. Coursera).
19. Veicināt jaunu darba vietu izveidi starptautiskos uzņēmumos Latvijā ka svarīgu faktoru diasporas atgriešanai Latvijā caur augsti apmaksātām darba vietām starptautiskā vidē.

20. Atbilstoši Tūrisma konkurētspējas indeksa rādītājiem Baltijas valstīs, veikt darbības Latvijas tūrisma konkurētspējas uzlabošanai (prioritizēt tūrisma nozari Latvijā; uzlabot uzņēmējdarbības vidi, tostarp veikt atbalsta pasākumus nodarbinātības veicināšanai tūrisma nozarē; piemērot samazināto Pievienotās vērtības nodokļa likmi sabiedriskās ēdināšanas pakalpojumu sniegšanas uzņēmumiem u.c.).
21. Covid-19 pandēmijas apstākļos nepiemērot nevienlīdzīgus uzņēmējdarbības ierobežojumus, kas mazina Latvijas konkurētspēju Baltijas un citās valstīs.
22. Paredzēt mehānismu garantiju sniegšanai komersantiem elektropieslēguma jaudas rezervēšanai industriālajā teritorijā, kas atrodas attīstības stadijā, papildus paredzot, ka attiecīgo pieslēgumu komersants var sākt izmantot divu vai trīs gadu laikā
23. Samazināt administratīvo slogu mazajiem un vidējiem uzņēmumiem birokrātiskos procesus grāmatvedības uzskaitē, lai radītu motivējošu vidi nodokļu nomaksai. Izvērtēt vienkāršā ieraksta grāmatvedības efektivitāti grāmatvedības uzskaitē, vienkāršot to, lai ikviens mazais uzņēmums pats varētu veikt grāmatvedības uzskaiti.
24. Īstenot pasākumus, lai ierobežotu negodīgu konkurenci uzņēmējdarbības vidē. Valsts ieņēmumu dienestam (turpmāk – VID) pastiprināt darbu ar nodokļu nemaksātājiem
25. Integrēt visas valsts informācijas esošās sistēmas vienotā tīklā, lai dotu iespēju informāciju par fizisku personu vai uzņēmumu iegūt vienā vietā, līdz ar to, tiktu taupīts laiks un resursi (piem. nebūtu nepieciešams sagatavot izziņas iesniegšanai), jo valsts / pašvaldības iestādēm šī informācija būtu pieejama vienuviet .
26. Panākt, lai uzņēmumiem/ fiziskām personām VID atmaksātu pārmaksātos nodokļus bez pieprasījuma, izmantojot sistēmā esošo informāciju. Panākt starpvalstu vienošanos par vienotiem darbaspēka nodokļiem visās algu grupās un pārējās darbaspēka izmaksās Baltijas valstīs.
27. Motivēt pašvaldības savai teritorijai piesaistīt privāto biznesu, dodot pašvaldībām lielāku rīcības brīvību plašākā uzņēmējdarbības atbalstā, nosakot to kā vienu no pašvaldības funkcijām. Palielināt IIN nodokļu daļu, kas paliek pašvaldības rīcībā.
28. Panākt, lai biznesa atbalsta instrumenti būtu pieejami visām administratīvajām teritorijām vienoti (pilsētām un novadiem), lai neliktu uzņēmumiem pārreģistrēties uz citu teritoriju, lai varētu izmantot kādu no tiem. Visās uzņēmējdarbības atbalsta programmās dot iespēju pieteikties uzņēmumiem, neskatoties uz administratīvo teritoriju, kurā tie darbojas.
29. Nodrošināt sistēmu, lai visi Latvijas darbaspējīgie iedzīvotāji ir motivēti iekļauties darba tirgū. Pārskatīt sociālā atbalsta instrumentus un virzīt to darbību, lai stimulētu atgriešanos darba tirgū - lai strādāt būtu finansiāli izdevīgāk, nekā nestrādāt (dzīvot uz pabalstiem).
30. Nodrošināt ES plānošanas dokumentos noteikto mērķu un rādītāju IKT jomā sasniegšanu (Common EU broadband targets for 2025. Digital Single Market Strategy u.c.) datu pārraides tīklu pieejamībā.

Labklājības un sociālā joma

31. Nodrošināt atbalstu visiem iedzīvotājiem apkures un elektroenerģijas sadārdzinājuma segšanai
32. Nodrošināt valsts finansējumu sociālo darbinieku sagatavošanai par valsts budžeta līdzekļiem, ņemot vērā darba devēju - sociālo pakalpojumu sniedzēju vajadzības (nepilns laiks, darba laika un mācību laika koordinēšana u.c.).

33. Nodefinēt minimālo sociālo pakalpojumu grozu un nodrošināt pastāvīgu valsts līdzfinansējumu par sniegtajiem sociālā groza pakalpojumiem.
34. Nodrošināt pastāvīgu valsts līdzfinansējumu 100% apmērā sociālās palīdzības pamata pabalstiem.
35. Izveidot jaunu sociālo pakalpojumu attīstības finansēšanas instrumentu, t.sk. pieredzes pārnesei no pašvaldības uz pašvaldību sociālo pakalpojumu attīstīšanā.
36. Izstrādāt finansēšanas modeli veselības aprūpes pakalpojumu integrēšanai sociālajos pakalpojumos.
37. Nodrošināt principa "Nauda seko klientam" ieviešanu sociālo pakalpojumu nodrošināšanā neatkarīgi atbildīgā par uzdevuma nodrošināšanu (valsts vai pašvaldība).
38. Noteikt kārtību, kādā daļa no akcīzes nodokļa par alkoholu, tabakas produktiem un azartspēlēm tiek novirzīti pašvaldību sabiedrības veselības veicināšanas un sociālās rehabilitācijas pakalpojumu finansēšanai.
39. Izstrādāt kārtību, kā sniegt mērķētu atbalstu mājokļa īrei personām, kuras neatbilst sociālās palīdzības saņemšanai, bet arī nevar nodrošināt adekvāta mājokļa īrēšanu vidēji zemu ienākumu dēļ.
40. Paredzēt normatīvo regulējumu un finansēšanas mehānismu jaunu īres mājokļu būvniecībai valstspilsētās.
41. Nodrošināt finansējumu Sociālo pakalpojumu attīstībai jauniešiem ar uzvedības traucējumiem, tai skaitā nodrošināt speciālistus: psihiatrs, narkologs, atkarību speciālists utt. Pakalpojumu veidošanā nodrošināt atbalstu un speciālistus arī jaunieša ģimenei vai institūcijai, kurā jaunietis dzīvo.
42. Nodrošināt līdzfinansējumu sociālās nozares procesu modernizācijai un faktos balstītu lēmumu pieņemšanai tā ietvaros esošo IT risinājumu apmaksai un uzlabošanai, darbinieku apmācībām, kā arī IT risinājumu ieviešanas izmaksu segšanai gan pašvaldībām gan sociālo pakalpojumu sniedzējiem.
43. Risināt demogrāfijas jautājumus, t.sk. mazināt emigrāciju, veicināt reemigrāciju. Veidot ģimenes valsts politiku veicinot izpratni par ģimeniskām vērtībām.
44. Attīstīt bērnu veselības aprūpes pakalpojumus reģionos, t.sk. nodrošinot valsts apmaksātu zobārstniecības pakalpojumu pieejamību bērniem.
45. Turpināt deinstitutionalizācijas projektā uzsākto aktivitāšu finansēšanu no valsts budžeta līdzekļiem un/vai fondu līdzekļiem.
46. Realizējot prasības par vides pielāgošanu jaunajiem objektiem, kas tiek būvēti, jāparedz papildus finansējums.

Izglītības, sporta un jaunatnes lietu jautājumi

47. Noteikt izglītību kā vienu no galvenajām valsts prioritātēm, izstrādājot un īstenojot pedagogu profesijas prestiža paaugstināšanas programmu.
48. Nodrošināt kvalificētu speciālistu sagatavošanu visām izglītības pakāpēm. Uzsākt būtiskas un situāciju ietekmējošas rīcības jauno pedagogu sagatavošanai un darba uzsākšanai izglītības iestādēs, darba attiecību nodrošināšanai pašvaldības izglītības iestādē vismaz trīs gadus.
49. Stiprināt izglītības iestāžu kapacitāti, iekļaujošas izglītības pilnveidei nodrošinot pietiekamu pedagogu un atbalsta personāla sagatavošanu sadarbībā ar augstskolām.

50. Sekmēt kvalitatīvas iekļaujošās izglītības īstenošanas iespējas, paredzot valsts vai citu finanšu instrumentu līdzekļu piešķiršanu pašvaldībai vides pieejamības attīstīšanai.
51. Speciālās izglītības iestāžu tīkla pārskatīšana, pārdefinējot pieejamības jēdzienu speciālās izglītības nodrošināšanā un paredzot iespēju pašvaldībām saņemt finansējumu, tai skaitā ES fondu līdzekļus, šos bērnus ar veselības traucējumiem iekļaujot skolās atsevišķi izveidotās klasēs vai skolas korpusos.
52. Nodrošinot būtisku skolas atbalsta personāla jauno speciālistu sagatavošanu, rast risinājumu jautājumam par atbalsta speciālistu (speciālā pedagoga, skolotāja –logopēda, psihologa) darba slodzes sadalījuma sabalansētību.
53. Nodrošināt valsts finansējumu pedagogu darba samaksas paaugstināšanai un darba slodzes līdzsvarošanai, palielinot izmaksu finansējumu uz izglītojamo. Izstrādāt un apstiprināt pedagogu darba samaksas paaugstināšanas grafiku.
54. Nodrošināt valsts budžeta mērķdotācijas visu pirmsskolas izglītības iestāžu pedagogu darba samaksai.
55. Mācību vides uzlabošanai pirmsskolas izglītības iestādēs visiem izglītojamiem piešķir valsts budžeta mērķdotācija mācību līdzekļu iegādei.
56. Mācību līdzekļu nodrošināšana pirmsskolas grupām pārejai uz mācībām latviešu valodā no 2023. gada 1. septembra ir šobrīd aktuāli risināma.
57. Izveidot valstī vienotu agrīnās diagnostikas (0-3) instrumentu speciālistiem, lai mazinātu agrīnās attīstības traucējumu ietekmi uz bērna vispārīgo attīstību turpmāk.
58. Informācijas tehnoloģiju nodrošināšana pirmsskolas izglītības iestādēm, lai bērni attīstītu digitālās prasmes, kā arī pedagogi mērķtiecīgi savā darbā varētu izmantot e-resursus.
59. Finanšu programmas nodrošināšana izglītības vides pilnveidei, īpaši sākumskolām un pamatskolām.
60. Infrastruktūras un materiāltehniskās bāzes pilnveidošana vispārējās izglītības iestādēs un profesionālās izglītības kompetences centros.
61. Nodrošināt izglītības iestādes ar mācību līdzekļiem, tai skaitā digitālajiem, un aprīkojumu mācību procesa realizēšanai. Nodrošināt valsts finansējumu pietiekamā apjomā mācību līdzekļu iegādei (mācību grāmatas, Pratne.lv, uzdevumi.lv, maconis.lv, soma.lv, utt.).
62. Nodrošināt finansiālu atbalstu pašvaldībai pedagogu profesionālās kompetences pilnveidei mācību procesa nodrošināšanai latviešu valodā.
63. Finansēt un nodrošināt Ukrainas civiliedzīvotāju bērniem no 14 gadu vecuma iespējas pusgadu pēc iebraukšanas Latvijā apmeklēt latviešu valodas intensīvas apguves kursus.
64. Piedalīties pašvaldības skolu digitālo resursu nodrošināšanā, lai nodrošinātu valsts pārbaudes darbu norisi elektroniski.
65. Valstī vienota pedagoģiski psiholoģiskā atbalsta dienesta izveide, t.sk. atbalsta sistēmas izveide bērnu ar uzvedības un dažādiem veselības traucējumiem atbalstam un to ietekmes mazināšanai.
66. Atbalstīt jauniešu pilsoniskās aktivitātes un veicināt viņu līdzdalību lēmumu pieņemšanā skolas, pašvaldības un valsts līmenī, kā arī noteikt darba ar jaunatni finansēšanas modeli.
67. Paplašināt programmas “Skolas soma” finansējumu Zinātnes centru un laboratoriju apmeklējumiem.
68. Izveidot investīciju programmas vispārīgzglītojošo skolu sporta infrastruktūras attīstībai. Atsevišķi paredzēt atbalstu pašvaldībām izglītības iestādēm un olimpiskiem centriem, kuri

- iesaistās sporta mācību programmas īstenošanā, infrastruktūras atjaunošanai, tādējādi arī sekmējot iespēju atbilstoši īstenot valsts aizsardzības mācības satura apguvi.
69. Izveidot publiskās un privātās partnerības sadarbības modeli ar mērķi sekmēt privātā un publiskā kapitāla investēšanu sporta infrastruktūras attīstībā.
  70. Pārskatīt profesionālās ievirzes sporta izglītības finansēšanu, nodrošinot 100% treneru un administrācijas darba samaksu, pārskatīt prasības sporta programmu īstenošanai, kā arī nostiprināt atzīto sporta federāciju lomu to īstenošanā.
  71. Turpināt finansiāli atbalstīt reģionālo Augstas klases sportistu sagatavošanas centru sistēmas tālāku attīstību, vienlaikus palielinot atzīto sporta federāciju lomu atbalsta programmas īstenošanā.
  72. Finansiāli atbalstīt sporta nodarbību ieviešanu visu augstskolu dienas nodaļu 1. un 2.kursa studentiem ar kredītpunktu piešķiršanu vai ar novērtējumu.
  73. Finansiāli atbalstīt valsts nozīmes sporta bāzu, tai skaitā arī olimpisko centru nacionālo sporta bāzu uzturēšanu, piešķirot katru gadu dotāciju komunālo pakalpojumu (apkure, elektroenerģija, ūdens un kanalizācija) daļējai apmaksai, nosakot kritērijus finansējuma apjoma noteikšanai.
  74. Veicināt reģionu profesionālo un augstākās izglītības iestāžu kvalitāti, lai sagatavotu sabiedrības un reģionālās ekonomikas attīstības vajadzībām atbilstošus speciālistus. Saglabāt reģionālo izglītības iestāžu identitāti un autonomiju to darbības īstenošanā, vienlaikus veicinot to sadarbību ar lielākajām Latvijas augstskolām (Latvijas Universitāte, Rīgas Stradiņa universitāte, Rīgas Tehniskā universitāte u.c.).
  75. Palielināt studiju bāzes finansējumu no valsts budžeta līdzekļiem augstākās izglītības iestādēm, lai tās atbilstu aktuālajām studiju izmaksām un veicinātu starptautisko konkurētspēju augstākās izglītības telpā.
  76. Palielināt valsts stipendiju fondu augstākās izglītības iestādēs studējošajiem augstākās izglītības sistēmas stiprināšanai, radot priekšnoteikumus studentu atbiruma samazināšanai.
  77. Saglabāt no valsts budžeta pilnībā finansētas studiju vietas augstākās izglītības iestādēs studējošajiem, neparedzot studējošā līdzmaksājumu, lai mazinātu jauniešu un citu studēt gribošo aizplūšanu uz ārvalstīm.
  78. Atjaunot augstākās izglītības iestādēm snieguma finansējuma aprēķinā formulā komponenti - pašvaldību piešķirtais finansējums, veicinot augstākās izglītības iestāžu un pašvaldību ciešāku sadarbību augstākās izglītības pieejamības nodrošināšanai un sekmējot augstskolu sadarbību ar pašvaldībām.
  79. Nodrošināt valsts finansējumu Latvijas mērogā unikālas un starptautiska mēroga zinātniskos sasniegumos iesaistītas zinātnes infrastruktūras, kā arī Eiropas Pētniecības infrastruktūru stratēģijas foruma (ESFRI) objektu attīstībai un uzturēšanai.
  80. Veidot pašvaldībām pieejamākus kritērijus valsts aizdevuma un citu finanšu instrumentu līdzekļu saņemšanai izglītības iestāžu ēku atjaunošanai.

Enerģētikas joma

81. Nepieciešams normatīvais regulējums un finansējuma pieejamība energoefektivitātes fondam pašvaldībā, lai līdzekļi ne tikai tiktu izsniegti grantos, bet energoefektivitātes fondam kas ieguldītu šos līdzekļus ēkās, pakāpeniski saņemot to atmaksu. Pamatkapitāls

nodrošinātu arī iespēju īstenot pilotprojektus pašvaldībās, uz kuru pamata būtu iespējams piesaistīt finansējumu no EIB, ERAB utt.

82. Noteikt atjaunīgos energoresursus un energoefektivitāti kā prioritāti gan ēkām, gan atjaunojamiem energoresursiem (sk. pielikumu).
83. Jānosaka zaļais iepirkums kā obligāts publiskajā sektorā. Citādi ilgtspējas jautājumi tiek ietverti tikai atsevišķos gadījumos un ne pēc būtības – joprojām tiek izmantotas lētākās preces iegādē, kas ir dārgākas ekspluatācijā, piemēram, kvēlspuldzes, halogēnspuldzes utt.
84. Veicināt enerģijas ražošanu no atjaunojamajiem energoresursiem, veicināt grozījumus Enerģētikas likumā un saistītajā likumdošanā, lai iespējama straujāka energokopienų veidošanās, t.sk. atbalsts pašvaldību energokopienų izveidei.
85. Pašvaldības objektu būvniecībai, nodrošināt dzīves cikla izmaksu vērtēšanu un aprites ekonomikas principu ieviešanu.
86. Paredzēt normatīvo regulējumu un finansējuma iespējas pašvaldībām energoneefektīvu un novecojušu ēku aizvietošanā ar jaunām, energoefektīvām, videi draudzīgām un funkcionālām ēkām.
87. Paredzēt normatīvo regulējumu un finansējuma avotu pašvaldību un to kapitālsabiedrību īpašumā esošas energoinfrastruktūras (īpaši siltumapgādes infrastruktūras) atjaunošanai un paplašināšanai, tādējādi veicinot energoefektīvu risinājumu ieviešanu, enerģijas patēriņa samazināšanu un CO2 izmešu samazināšanu.
88. Pārvērtēt sašķidrinātās dabasgāzes importa termināļa būvniecību izvēloties Ventspils brīvdostas teritoriju, kur ir pieejama brīva teritorija, lielizmēra tankkuģu pietātnē, kā arī Ventspils ostas komersantiem ir pieredze bīstamu šķidro kravu pārkraušanā un fakts, ka neaizsalstošā Ventspils osta var nodrošināt piegādes visu gadu. Projekta ekonomisko izdevīgumu var būtiski paaugstināt, ja termināļa savienojumam ar esošo gāzes apgādes sistēmu izmanto naftas cauruļvadu, kas līdz 2002.gadam piegādāja jēlnaftu SIA “Ventspils Nafta termināls”.

Transports

89. Lai regulāro pasažieru pārvadājumu veicēji spētu izpildīt *EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES DIREKTĪVU (ES) 2019/1161 (2019. gada 20. jūnijs), ar ko groza Direktīvu 2009/33/EK par “tīro” un energoefektīvo autotransporta līdzekļu izmantošanas veicināšanu* un Latvijas Republikas normatīvo aktu prasības par bezemisiju transportlīdzekļu ieviešanu pasažieru pārvadājumos, Valdībai noteikt skaidru redzējumu, kad, kādā veidā un kādiem avotiem būs pieejams līdzfinansējuma atbalsts “tīro” un energoefektīvo transportlīdzekļu iegādei.
90. Noteikt konkrētus un izpildāmus plānus attiecīgi izvēlētā bezemisiju transportlīdzekļu veida atbalstam vajadzīgās uzlādes (elektrotransporta gadījumā) vai uzpildes infrastruktūras (ar ūdeņradi darbināmu transportlīdzekļu gadījumā) izbūvei un noteikt Valdības rīcības plānā skaidru un konkrētu tās uzturēšanai nepieciešamā finansējuma apmēru un avotus konkrētā termiņā.
91. Drošas, ērtas un ilgtspējīgas transporta sistēmas pilnveide, uzlabojot ceļu satiksmes drošību, palielinot energoefektīvi apgaismoto teritoriju platību, veicinot mikromobilitātes attīstību pilsētās, ieviešot viedās tehnoloģijas satiksmes plūsmas organizēšanai, kā arī

attīstot multimodālu sabiedriskā transporta tīklu ar dzelzceļu kā tā mugurkaulu, samazinot emisijas transportā, uzlabojot gaisa un vides kvalitāti, tostarp nepalielinot trokšņa līmeni pilsētās.

92. Nepieciešami valsts atbalsta pasākumi, lai virzītos uz mērķi sasniegt vismaz 50% AER īpatsvaru sabiedriskā transporta autobusos.
93. Pārskatīt ekonomiski nepamatotu īstenotu Latvijas ostu reformu, ievērojot pašvaldību tiesības un intereses, kā arī nodrošinot pašvaldību līdzvērtīgu iesaisti ostu pārvaldībā.
94. Nodrošināt Latvijas ostu pārvaldību atbilstoši Eiropas Jūras ostu organizācijas Ostu sociālās integrācijas darbības kodeksam.
95. Stiprināt valsts un reģionālās nozīmes stratēģiskās / kritiskās infrastruktūras (ostas, lidostas, energokompānijas u.c.) darbību un infrastruktūras attīstību, ar mērķi paaugstināt drošību, kapacitāti, enerģētisko neatkarību un nodrošināt pilnvērtīgu civilmilitāro sadarbību.
96. Izvērtēt Valsts Autotransporta Direkcijas organizēto Sabiedriskā transporta pārvadājumu konkursu organizēšanas kārtību, un konkursā izvirzīto prasību ekonomisko pamatojumu, un atbilstību Valsts interesēm.
97. Īstenot valsts nozīmes civilās aviācijas lidlauku integrētu pārvaldības modeli, kurā Liepājas lidosta kļūst par VAS “Starptautiskā lidosta “Rīga”” struktūrvienību.

Kultūras nozare

98. Nodrošināt valsts atbalstu pašvaldībām valsts, reģionālas un vietējas nozīmes kultūras pieminekļu atjaunošanai, restaurācijai un saglabāšanai.
99. Veikt grozījumus likumā “Par nekustamā īpašuma nodokli”, piemērojot paaugstinātu nekustamā īpašuma nodokļu likmi (10 -20% apmērā) tiem nekustamā īpašuma īpašniekiem, kuri nenodrošina sev īpašumā esošu ēku un būvju uzturēšanu labā tehniskā un vizuālā stāvoklī, atbilstoši pašvaldību noteiktajiem normatīvajiem regulējumiem un likumam “Par Kultūras pieminekļu aizsardzību”.
100. Kultūras mantojuma, arī to artefaktu, kas atrodas atmiņas institūciju krātuvēs (muzeji, arhīvi), saglabāšana ir populāra tēze visiem, taču mehānismi un līdzekļi kā to paveikt ne vienmēr ir skaidri. Viens no uzdevumiem būtu mūsu kultūras mantojuma saglabāšanā iesaistīto personu un konkrēti visdažādāko materiālu restauratoru daudz plašāka sagatavošana koledžās un augstskolās.
101. Rūpējoties par kultūras mantojuma saglabāšanas iespējām Latvijas pašvaldībās, uzcelt modernas, visām glabāšanas un saglabāšanas prasībām atbilstošas artefaktu krātuves, pie kurām darbotos arī restaurācijas darbnīcas, nodrošinot to līdzsvarotu pārklājumu.
102. Nodrošināt Nacionālās koncertzāles projekta finansēšanu un tās būvniecības projekta realizāciju, veicot Kongresu nama pārbūvi Kronvalda parkā, sadarbībā ar Rīgas valstspilsētas pašvaldību.
103. Turpināt nodrošināt valsts finansiālu atbalstu daudzpusīgas profesionālās mākslas pieejamībai visās koncertzālēs reģionos, tai skaitā Rīgas un Pierīgas reģionā. (Pārdefinēt reģionālo koncertzāļu definīciju.) sekmēt laikmetīgās kultūras pieejamību visā Latvijā.
104. Nodrošināt valsts atbalstu pašvaldībām valsts, reģionālas un vietējas nozīmes kultūras pieminekļu atjaunošanai, restaurācijai un saglabāšanai.

105. Veidot solidāru atbildību starp valsti un pašvaldībām Dziesmu svētku kustības nodrošināšanā.
106. Veicināt mākslas jomas, vienlaikus turpinot attīstīt mūzikas vidusskolu, infrastruktūru un materiāli tehnisko bāzi, īpaši digitālajā jomā.
107. Nodrošināt valsts atbildīgu rīcību ar tās un tās pakļautībā esošo institūciju īpašumā esošajiem kultūras mantojuma objektiem.
108. Paredzēt finansējuma iespējas reģionālās nozīmes kultūras objektu izveidei valstspilsētās.

Civilā aizsardzība

109. Ņemot vērā Krievijas izvērsto karu Ukrainā, kā arī to, ka valstī pietiekošā apjomā nav nodrošināta iedzīvotājiem civilā aizsardzība, noteikt civilās aizsardzības jomas sakārtošanu kā vienu no prioritārajām, t.sk.
  - aktualizēt jautājumu par jaunu civilās aizsardzības aizsargbūvju izbūvi pašvaldībās, kā arī esošo aizsargbūvju sakārtošanu, izstrādājot atbilstošus normatīvos aktus, kā arī paredzot Valsts budžeta finansējumu jaunu civilās aizsardzības aizsargbūvju būvniecībai, kā arī esošo aizsargbūvju sakārtošanai;
  - veicināt iedzīvotāju izglītošanu civilās aizsardzības jomā;
  - pilnveidot civilajai aizsardzībai nepieciešamo iedzīvotāju apziņošanas sistēmu;
  - nodrošināt Valsts materiālās rezerves tādā apjomā, lai izpildītu Valsts materiālo rezervju likuma 3. panta pirmajā daļā noteiktos Valsts materiālo rezervju izmantošanas mērķus;
  - decentralizēt civilajai aizsardzībai nepieciešamās Valsts materiālās rezerves, izvietojot reģionos civilajai aizsardzībai nepieciešamās Valsts materiālās rezerves;
  - lai pašvaldības varētu plānot civilajai aizsardzībai nepieciešamo resursu iegādi, sadarboties ar pašvaldībām un sniegt informāciju par tiem resursiem, kas civilās aizsardzības gadījumos iedzīvotājiem ir pieejami Valsts materiālajās rezervēs.
110. Stiprināt drošības iestāžu kapacitāti un attīstīt civilmilitāro bāžu attīstību, tai skaitā Jūras spēku NATO bāzi Liepājā, kā galveno valsts Jūras spēku drošības elementu.

Pašvaldības policija

111. Izveidot Iekšējās drošības akadēmiju likvidētās Latvijas Policijas akadēmijas vietā, lai nodrošinātu profesionālu kadru sagatavošanu atbilstoši visām policijas darba jomām un specifikai.
112. Ņemot vērā paredzēto obligāto prasību katrā pašvaldībā izveidot savu pašvaldības policiju, nodrošināt atsevišķas mācību programmas izstrādi un valsts finansētu speciālo apmācību pašvaldības policijas darbiniekiem.
113. Likvidēt pašvaldības policijas atalgojuma nevienlīdzība ar Valsts policiju pie līdzīga pienākumu apjoma.
114. Izstrādāt vienotu pašvaldības policijas darbinieka standartu Latvijā, kas iekļaus prasības veselībai, sākotnējo apmācību ilgumu, mācību programmas obligāto saturu, amata pakāpes un prasības to iegūšanai, kā arī nosacījumus darba laika organizācijai.
115. Nodrošināt valsts finansētu izdienas pensiju sistēmas izveidošanu pašvaldības policistiem.

116. Nolūkā stiprināt gan pašvaldības, gan Valsts policijas kapacitāti, mazināt mirstību uz ceļiem un uzlabot gājēju drošības sajūtu, ir nepieciešams pilnveidot esošo tiesisko regulējumu.

Nekustamā īpašuma apsaimniekošana

117. Nodrošināt atbalstu īres namu būvniecībai, t.sk. pārbūvei un atjaunošanai, piešķirot tam valsts finansējumu
118. Ēku energoefektivitātes paaugstināšanas atbalsta programmu palielināšana un labvēlīgāku nosacījumu izstrāde (finanses, prasības būvniekiem, administratīvā sloga samazināšana).
119. Jābūt izstrādātam rīcības plānam Valdības līmenī. (Ko darām ar savu laiku nokalpojušām daudzdzīvokļu ēkām, kuras ir uz sabrukšanas robežas un līdzekļu atjaunošanai nepietiek.)
120. Nodrošināt zemes reformas pabeigšanu visā Latvijas Republikas teritorijā, tai skaitā nosakot normatīvajā regulējumā galīgo termiņu jebkāda veida pieteikumu un dokumentu iesniegšanai zemes reformas ietvaros par īpašuma tiesību atjaunošanas pabeigšanai vai līdzvērtīgas zemes piešķiršanai.
121. Dzīvokļu īpašnieku atbildības un aktivitātes veicināšana, pārvaldīšanas kvalitātes standartu paaugstināšana un sniegto pakalpojumu kvalitātes uzraudzība (attiecināmu normu iestrādāšana normatīvajos aktos).
122. Paredzēt normatīvo regulējumu un finansējuma avotu degradētu, bīstamu un neapdzīvotu ēku demontēšanai, tādējādi veicinot iedzīvotājiem drošu un sakārtotu vidi.

Vides aizsardzības joma

123. Realizēt vides aizsardzības politiku atbilstoši Vides politikas pamatnostādņēs 2021.-2027.gadam noteiktajam
124. Aktīvi strādāt pie dažādu klimata pārmaiņu radītu seku novēršanas un cēloņu mazināšanas. Novērst Baltijas jūras krasta erozijas pastiprināšanos un plūdu riskus, veicināt investīcijas videi draudzīgas un ilgtspējīgas uzņēmējdarbības un mobilitātes attīstībai visā valsts teritorijā.
125. Paaugstināt valsts vides aizsardzības institūciju kapacitāti, lai uzlabotu vides kvalitātes un piesārņojošās darbības operatoru kontroli.
126. Pilnveidot normatīvos aktus vides aizsardzības un dabas aizsardzības jomās, t.sk. izstrādāt dabas aizsardzības plānus īpaši aizsargājamām teritorijām, kur tas nav veikts,
127. Izstrādāt atšķirīgu regulējumu dabas vērtību aizsardzībai apdzīvotās vietās, sabalansējot dabas vērtību aizsardzību ar iespēju nodrošināt labvēlīgus dzīves apstākļus un vidi ekonomiskai attīstībai, racionālai teritorijas izmantošanai un resursu apsaimniekošanai.
128. Pilnveidot normatīvos aktus publiskā lietošanā esošu mežu un ūdeņu apsaimniekošanā, t.sk.
  - izstrādāt MK noteikumus, attiecībā uz publisko ūdeņu nomu ne tikai zivsaimnieciskām vajadzībām, bet arī komerciālām un rekreatīvām vajadzībām, paredzot atbildību par publisko ūdeņu neatļautu izmantošanu;

-veikt grozījumus normatīvos aktos, kas paredzētu aizliegumu pārvietoties pa mežu ar mehāniskajiem transporta līdzekļiem (kvadricikli, krosa motocikli), kuriem nav valsts reģistrācijas numurzīmes.

129. Valsts līmenī paredzēt finanšu atbalsta instrumentus meliorācijas sistēmu izpētei (inventarizācijai), izbūvei un ekspluatācijai ne tikai lauksaimniecības un meža zemēs, bet arī pilsētu teritorijās, izstrādājot arī MK noteikumus par meliorācijas aizsargjoslu noteikšanu pilsētu teritorijās.
130. Veicināt sabiedrības izpratni par vides jautājumiem, atvieglojot piekļuvi un informācijas saturu.
131. Veicināt gaisa piesārņojuma samazināšanu Latvijas lielo ostu teritorijās, panākot ostu pietātņu aprīkošanu ar krasta elektroapgādes sistēmām.
132. Nodrošināt valsts atbalstu mājāsaimniecību pieslēgšanai centralizētai siltumapgādes sistēmai (centralizēto siltumtīklu, to atzaru un siltummezglu izbūve), īpaši valstspilsētu teritorijās ar blīvu apbūvi, finansējumu piešķirot gan iedzīvotājiem, gan sabiedriskā siltumapgādes pakalpojuma sniedzējam. Pārskatīt Dabas resursu nodokļa likumā nodokļa maksājumu par dabas resursu ieguvi vai izmantošanu vai vides piesārņošanu limitos noteiktos % apmērus, tādējādi palielinot pašvaldībām pieejamos līdzekļus vides aizsardzības pasākumu un projektu finansēšanai.
133. Atbalstīt Liepāju un Rīgu kā inovāciju un eksperimentu centru klimatneitrālu un videi draudzīgu projektu plānošanā un īstenošanā, ņemot vērā to dalību "Horizon 2020" projekta ietvaros.

Atkritumu apsaimniekošana

134. Atkritumu apsaimniekošanu organizēt atbilstoši Atkritumu apsaimniekošanas valsts plānā 2021.-2028.gadam noteiktajiem mērķiem.
135. Izstrādāt vienotas prasības atkritumu dalītai vākšanai, vienlaikus paplašinot RAS (Ražotāju Atbildības Sistēma) atbildību par atkritumu dalītās savākšanas sistēmā iekļauto atkritumu apsaimniekošanu.
136. Paplašināt Depozīta sistēmu, attiecinot to ne tikai uz ekonomiski izdevīgiem atkritumu veidiem.
137. Izstrādāt normatīvo aktu regulējumu mājāsaimniecībās apsaimniekotā (kompostētā) bioloģisko atkritumu daudzuma uzskaitēi un iekļaušanai kopējā pārstrādes apjomā.

Veselības aprūpes joma

138. Ņemot vērā vispārējo mediķu trūkumu un vērojamo disproporciju starp ārstu blīvumu Rīgā un reģionos, radīt sistēmu, kas nodrošina speciālistu pieejamību visos Latvijas reģionos. Kā vieni no veicamajiem pasākumiem būtu;
  - a) ar 2023/2024 mācību gadu palielināt budžeta vietu skaitu rezidentūrā, lai visi RSU un LU medicīnas fakultāšu studenti var turpināt mācības rezidentūrā un iegūt ārsta sertifikātu;
  - b) turpināt palielināt mediķu (ieskaitot māsas) algas;
  - c) plānojot vietas rezidentūrā, ņemt vērā darba devēju, t.i. ārstniecības iestāžu pieprasījumu.

139. Nodrošināt taisnīgu fondu sadali atbilstoši slimnīcu vajadzībām. Pārskatīt ES fondu sadalījumu nākamajam plānošanas periodam, jo tajā proporcionāli lielākā daļa finansējuma ir paredzēta Rīgas slimnīcām, salīdzinot ar reģionālajām daudzprofilu slimnīcām.
140. Mērķtiecīgi turpināt investēt e-veselībā un citos IT risinājumos, piešķirot finansējumu gan centralizētu risinājumu ieviešanai, gan slimnīcu IT infrastruktūras uzlabošanai ar mērķi nodrošināt efektīvu ārstiem un pacientiem ērtu sistēmu.
141. Pilnveidot slimnīcu tīklu atbilstoši masterplānam ar mērķi nodrošināt efektīvāku cilvēkresursu izmantošanu, investīciju atdevi, sadarbību starp visu līmeņu slimnīcām un ārstniecības kvalitātes celšanu.

Par Rīgas valstspilsētas nozīmību

142. Izstrādājot Valdības deklarāciju turpmākiem četriem gadiem, ņemt vērā Valdības un Rīgas valstspilsētas savstarpējās sadarbības nozīmību. Latvijas ilgtspējīgas stratēģijas 2030. gadam ir noteikts, ka Rīga būs nozīmīgs kultūras, tūrisma un biznesa centrs Eiropā. Pilsētu un lauku partnerība nodrošinās augstu dzīves kvalitāti visā Latvijas teritorijā. Rīgas ilgtspējīgas attīstības stratēģija līdz 2030. gadam nosaka, ka Rīga ir starptautiski atpazīstama Ziemeļeiropas metropole. Rīgas pilntiesīgu piederību Ziemeļeiropas metropoļu saimei pamato dzīves kvalitāte pilsētā, inovatīva ekonomika, vieda un resursus taupoša saimniekošana un moderna pārvalde ar aktīvu iedzīvotāju līdzdalību. Lai sasniegtu Latvijas ilgtspējīgās stratēģijas 2030. gadam mērķi valstij un Latvijas galvaspilsētai ir jāstrādā kopā, tādēļ īpaši aicinām pārskatīt pašvaldības izlīdzināšanas fonda kritērijus, neierobežojot Latvijas galvaspilsētas attīstību, kā arī ļaut pašvaldībām pašām, balstoties attīstības plānošanas dokumentos, noteikt, kur virzāmas investīcijas.

Pielikumā: Atjaunīgie energoresursi un energoefektivitāte kā prioritāte uz 2 lpp.

LLPA izpilddirektors

V. Valainis

Atjaunīgie energoresursi un energoefektivitāte kā prioritāte

Noteikt atjaunīgos energoresursus un energoefektivitāti kā prioritāti un **to īstenot**:

- a. Ēku energoefektivitāte
  - i. noteikt konkrētu plānu un finansējumu, kā atjaunot daudzdzīvokļu ēkas Latvijā līdz 2050.gadam. Šobrīd ēku atjaunošana tiek finansēta tikai no ES fondu līdzekļiem procesā, kas ilgts dažkārt vairāk pat kā 3 gadus. Būtu nepieciešams atvieglot procesu, kā arī nodrošināt finansējuma nepārtrauktību.
  - ii. ERAF līdzekļos līdz 2027.gadam paredzēti 117 164 531 EUR daudzdzīvokļu un privātmāju energoefektivitātei. Ierosinām daļu no naudas novirzīt energoefektivitātes fondu izveidei pašvaldībās (Rīgai ir redzējums šajā jomā).
  - iii. Uzdot kā obligātu prasību visiem daudzdzīvokļu ēku pārvaldniekiem, iekļaut ikgadējos darbos siltumapgādes sistēmas sakārtošanu vai atjaunošanu, veicot kā minimums regulēšanas iespējas izveidi un individuālo uzskaiti, nosakot termiņu 2027.gads - Šādā prasība paredzēta 10.12.2020. MK noteikumos nr. 730 Eksploatējamu ēku energoefektivitātes minimālās prasības, bet faktiski netiek ieviesta.
  - iv. Novirzīt atbalstu enerģētiski nabadzīgajām māsaimniecībām atjaunošanas izmaksu segšanai ar nosacījumu, ka dzīvokļu īpašnieku sapulcē balso par ēkas atjaunošanu. Tas motivēs enerģētiski nabadzīgās māsaimniecības atbalstīt ēkas atjaunošanu un ilgtermiņā samazināt māsaimniecībai maksu par enerģiju. Piemēram, varētu segt starpību starp mēneša maksājuma pieaugumu par visiem izdevumiem kopā, ja tāds rodas, trūcīgajiem un mazturīgajiem iedzīvotājiem.
  - v. Noteikt par pienākumu dzīvokļu īpašniekiem atjaunot daudzdzīvokļu ēkas, ja to kopējais siltumenerģijas patēriņš ir virs noteikta patēriņa līmeņa, piemēram, 150 kWh/m² gadā. Tas motivēs iedzīvotājus vienoties un atjaunot savus mājokļus (Šāda norma ir iekļauta 2010.gada MK noteikumos Nr. 907 “Noteikumi par dzīvojamās mājas apsekošanu, tehnisko apkopi, kārtējo remontu un energoefektivitātes minimālajam prasībām” (21.punkts), bet netiek īstenota.)
  - vi. Nodrošināt visu daudzdzīvokļu ēku energosertifikāciju (šobrīd likuma prasība daudzdzīvokļu ēkās ir noteikta līdz 2040. gada 31. decembrim, kas ir pārāk garš termiņš).
  - vii. Jāpaaugstina ekonomiskie stimuli energoefektivitātes projektiem un jāuzsāk nodokļu “zaļināšana”. Piemēram, samazinot pievienotās vērtības nodokļa likmi energoefektivitātes darbiem. Vēl jo vairāk, jaunajā ANM atbalsta programmā PVN nav attiecināmās izmaksas, kas rada papildus sadārdzinājumu iedzīvotājiem.
  - viii. Iekļaut ēku atjaunošanas būvniecības līgumos piecu gadu energoefektivitātes garantiju un prasību iesniegt dzīvokļu īpašniekiem kopēju ēkas lietošanas instrukciju, nodrošinot arī apmācības. Tas ļaus pasargāt dzīvokļu īpašniekus, kā rezultātā viņi saņems to, par ko ir samaksājuši, t.i., atjaunotu ēku ar noteiktu siltumenerģijas patēriņu.
- b. Atjaunojamie energoresursi:
  - i. Noteikt konkrētu plānu pārejai no dabasgāzes uz atjaunīgajiem energoresursiem centralizētajā siltumapgādē;
  - ii. Nodrošināt finansējumu lokālajā siltumapgādē iedzīvotājiem pārejai uz atjaunīgajiem energoresursiem;

iii. TEC1 un TEC2 uzstādītas ne tikai koģenerācijas iekārtas, kas ražo elektrību, bet arī lielas jaudas gāzes katli, kas paredzēti siltuma ražošanai Rīgas pilsētai, kad koģenerācija nestrādā. (Atsaucoties uz 28.03.2022. sapulci, kurā piedalījās Latvenergo pārstāvji, šobrīd nav plānos to nomaina.

iv. Jāievieš energoefektivitātes un emisiju limiti mazas jaudas (zem 200 kW) apkures katliem – kas ierobežotu, piemēram dīzeļdegvielas vai ogļu izmantošanu apkures nodrošināšanai.

¹ Šobrīd nepastāv specifiskas atbalsta programmas Rīgas valstspilsētas pašvaldībai un tās iedzīvotājiem kvalitatīvu, ekonomiski pieejamu īres mājokļu nodrošināšanā.

Esošie atbalsta instrumenti pašvaldībām paredz to, ka Rīgas valstspilsētas pašvaldība ir izslēgta no atbalsta pretendentu loka vai arī nosacījumi ir tādi, kas praktiski liedz saņemt atbalstu.

Rīgas valstspilsētas pašvaldības ieskatā, ir nepieciešams nodrošināt atbilstoša finansējuma pieejamību ekonomiski pieejamu īres mājokļu izveidei, kas spēj nodrošināt atbalstu arī tādām iedzīvotāju grupām, kas neietilpst sociālajās grupās.

Rīgā ir visaugstākais nodarbinātības līmenis un ilgstoši trūkst pedagogu, pirmsskolas izglītības iestāžu skolotāju un to palīgu, policistu, kvalificētu būvinženieru u.t.t.

¹ Valsts kontroles šādus ieteikumus ir norādījusi Rīgas valstspilsētas pašvaldībai. Šobrīd atkritumu apsaimniekotāju iesniegtā informācija neatspoguļo patieso situāciju un līdz ar to iespējams, ka iedzīvotāji pārmaksā par atkritumu apsaimniekošanu, jo šobrīd noteiktais koeficients pēc mērījumiem nav objektīvs. Pašvaldības piedāvātais variants ir, ka koeficienta noteikšanā tiek izmantoti poligona dati. Poligonam ir pieejama informācija par saņemtajiem atkritumu daudzumiem.

¹ VARAM ir jāizstrādā metodoloģija, piemēram, ņemot vērā ārzemju pieredzi, pašdeklarācija – cilvēks ziņo pašvaldībai, ka kompostē.